

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**“Інтегративне фізичне виховання
школярів різних медичних груп”**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень

Ступінь вищої освіти – доктор філософії

Галузь знань – 01 «Освіта/Педагогіка»

Спеціальність – 014 Середня освіта (Фізична культура)

**Кількість кредитів – 3 – 90 год., із них: аудиторних – 30 год.;
самостійної роботи студента – 60 год.**

Форма навчання – денна, вечірня та заочна

Рік підготовки – 2, семестр – 4

Компонент освітньо-наукової програми – вибіркова

**Матеріал поділено на 3 модулі, виокремлено 4 змістові модулі. Вид
контролю – залік.**

Керівник курсу

Боднар Іванна Романівна – професорка,
завідувачка кафедри теорії і методики фізичної
культури, доктор наук з фізичного виховання і спорту,
професорка.

Контактна інформація:

Адреса: Львів, 79007, вул. Т.Костюшки, 11,
ЛДУФК імені Івана Боберського, авд.201, тел.
(032)2603257, e-mail: ivannabodnar@ukr.net

Консультації: вівторок, четвер 14:00-16:00,
авд.202

Опис дисципліни

Мета викладання дисципліни «Інтегративне фізичне виховання школярів різних медичних груп» – поглиблення знань і умінь, необхідних для організації інтегративного процесу фізичного школярів різних медичних груп та успішної практичної діяльності з фізичного виховання зі школярами з різними функціональними можливостями в умовах інклюзії.

Одне з головних завдань дисципліни – навчити висококваліфікованого спеціаліста з фізичної культури інтегрувати знання, одержані в суміжних

курсах і окремих методиках, знаходити шляхи реалізації міжпредметних зв'язків цих знань у науковій та педагогічній діяльності.

У результаті вивчення курсу аспіранти повинні **знати**

- визначення основних понять
- позитивні риси впровадження інклюзивної освіти в європейських країнах
- відмінності у показниках фізичного та психофізичного розвитку, психічного стану, рухової активності і фізичної підготовленості школярів скерованих до різних медичних груп
- складові науково-методичного забезпечення процесу інтегративного ФВ школярів різних медичних груп
- ефективність інтегративного ФВ школярів різних медичних груп за показниками фізичного розвитку, фізичної підготовленості і психічного стану школярів різних медичних груп

вміти

- творчо використовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних, науково-методичних завдань з врахуванням вікових і індивідуальних відмінностей школярів різних медичних груп
- оцінювати і аналізувати рівень фізичного розвитку і фізичної підготовленості школярів різних медичних груп
- планувати, організовувати і здійснювати роботу з фізичного виховання дітей шкільного віку в умовах інклюзії
- організовувати спортивно-масові та фізкультурно-оздоровчі заходи зі школярами різних медичних груп
- формувати в школярів різних медичних груп систему знань і свідому потребу в систематичних заняттях фізичною культурою і спортом, та в здоровому способі життя
- орієнтуватися в спеціальній науково-педагогічній літературі, здійснювати науково-дослідну роботу з проблем фізичного виховання школярів різних медичних груп.

Компетентності

ЗК.8. Здатність до самоменеджменту, до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, професійного і особистісного зростання

ФК.4. Здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у закладах освіти, пов'язану з викладанням навчальних дисциплін сфери фізичної культури та спорту; вибудовувати взаємодію зі студентами, створювати здоров'язбережувальне середовище, позитивні міжособистісні стосунки й доброзичливий психологічний клімат

ПРН 3. Здатність провести інформаційний пошук, самостійний добір, якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію; організувати дослідницьку роботу з узагальнення педагогічного досвіду освітнього закладу, освітньої структури або досвіду роботи педагогів-новаторів тощо

ПРН 9. Здатність об'єктивно оцінювати власні можливості та можливості інших учасників наукового колективу, їх потенціал, мотивацію, підготовленість тощо для вирішення наукового завдання тощо.

Навчальний контент

№ теми	Теми	Результати навчання	Зміст практичних робіт	Форма контролю	Література
1	Інклюзивна освіта: сутність поняття, термінологія	Актуальність проблеми інклюзивної освіти. Зміст понять інклюзія, інтеграція, сегрегація, інклюзивна освіта, інтегративне фізичне виховання. Діти з особливими (освітніми) потребами. Компоненти інклюзивної освіти. Складові моделі інклюзивної освіти. Чому впровадження інклюзії у школі може бути неефективним. Передумови успішної розбудови інклюзивного середовища	Письмова самостійна робота на тему: «Позитиви, які отримують від навчання в інклюзивному середовищі діти з типовим розвитком, діти з особливими потребами, учителі, батьки».	Записи в зошиті; відповіді на запитання; участь в дискусії	1,2,3,9
2	Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи	Позитивні сторони інклюзивних процесів. Історія спеціальної освіти й інклюзії. Інтегроване та інклюзивне навчання в Італії. Рівноправність у здобутті освіти (досвід Австрії). Психолого-медико-соціальні центри (досвід Бельгії). Освітня реформа (досвід Голландії). Шведська модель інклюзивної освіти. Варіативність психолого-педагогічного супроводу (досвід Німеччини)			1,2,3,9
3	Тенденції реалізації ФВ у загальноосвітніх школах для вирішення назрілих проблем здоров'я школярів	Прозорість кордонів між спеціальною та загальною освітою. Всеукраїнський науково-педагогічний експеримент. Особливості впровадження інклюзивного навчання в Україні, ресурсні можливості спеціальної освіти. Як розпочинати і підтримувати зміни у школах. Яким чином потрібно організувати підтримку системи інклюзивної освіти. Яким чином родини та громади можуть брати участь у процесі			1,2,3,5

		інклюзивної освіти. Інклюзивні школи - ефективні школи. Роль педагога у впровадженні інклюзивної освіти. Волонтерство та адвокатство батьків. Яким чином можна розробити інклюзивну навчальну програму. Роль оцінки успішності у забезпеченні якісної освіти			
4	Показники фізичного розвитку, функціонального та психічного стану школярів різних медичних груп	Показники фізичного розвитку школярів різних медичних груп. Показники функціонального стану школярів різних медичних груп. Показники психічного стану школярів різних медичних груп	Аргументоване підтвердження (заперечення) факту існування відмінностей між дітьми різних медичних груп	Записи в зошиті; відповіді на запитання; участь в дискусії	1,2,3,6
5	Показники фізичної підготовленості та рухової активності школярів різних медичних груп	Показники фізичної підготовленості та рухової активності школярів різних медичних груп			1,2,3,6
6	Науково-методичне забезпечення процесу інтегративного ФВ різних медичних груп в Україні	Науково-методичне забезпечення процесу інтегративного ФВ різних медичних груп в Україні	Обґрунтування (письмово у зошиті) необхідності диференціації методики організаційних форм ФВ для школярів різних медичних груп	Записи в зошиті; відповіді на запитання; участь в дискусії	1,2,3,4,7
7	Ставлення до уроків ФК школярів різних медичних груп	Ставлення до уроків ФК школярів різних медичних груп	Порівняльна характеристика школярів різних медичних груп	Записи в зошиті; відповіді на запитання; участь в дискусії	1,2,3
8	Улюблені форми і засоби ФВ школярів різних медичних груп	Улюблені форми і засоби ФВ школярів різних медичних груп			1,2,3,9
9	Порівняльна характеристика скарг на здоров'я і поширення шкідливих звичок у школярів різних медичних груп	Порівняльна характеристика скарг на здоров'я і поширення шкідливих звичок у школярів різних медичних груп			1,2,3,9
10	Зміни у показниках фізичного розвитку	Зміни у показниках фізичного розвитку	Характеристика специфіки динаміки показників ФР та ФП школярів різних медичних груп в умовах інтеграції та сегрегації	Записи в зошиті; відповіді на запитання; участь в дискусії	1,2,3
11	Динаміка показників фізичної підготовленості	Динаміка показників фізичної підготовленості			1,2,3,6
12	Відмінності у показниках психічного стану школярів різних медичних груп	Показники психічного стану школярів різних медичних груп	Характеристика специфіки динаміки психічних показників у школярів різних медичних груп в умовах інтеграції та	Записи в зошиті; відповіді на запитання;	1,2,3

			сегрегації	участь в дискусії	
13	Вплив інтегративного ФВ на показники рухової активності школярів	Вплив інтегративного ФВ на показники рухової активності школярів	Характеристика специфіки динаміки показників рухової активності і способу життя у школярів різних медичних груп в умовах інтеграції та сегрегації	Записи в зошиті; відповіді на запитання; участь в дискусії	1,2,3
14	Спосіб життя школярів різних медичних груп в умовах інтеграції ФВ	Спосіб життя школярів різних медичних груп в умовах інтеграції ФВ			1,2,3,9
15	Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання школярів різних медичних груп Комплектування груп	Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання школярів різних медичних груп Комплектування груп	Розробка і обґрунтування нормативів ФП для учнів СМГ	Записи в зошиті; відповіді на запитання; участь в дискусії	1,2,3,8
16	Урок фізичної культури (методичні та організаційні особливості). Тести, нормативи фізичної підготовленості і здоров'я школярів різних медичних груп	Урок фізичної культури (методичні та організаційні особливості). Тести, нормативи фізичної підготовленості і здоров'я школярів різних медичних груп			1,2,3,8

Літературні джерела

Основна література:

1. Боднар І. Інтегративне фізичне виховання школярів різних медичних груп : моногр. / Іванна Боднар. - Л. : ЛДУФК, 2014. – 300 с. - ISBN:978-966-2328-74-5 <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3763>

Додаткова література:

2. Боднар І. Р. Теорія, методика та організація фізичного виховання учнів у спеціальній медичній групі : навч. посіб. / І. Р. Боднар. – Л. ЛДУФК, 2013. – 170 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3751>
3. Боднар І. Диференційоване фізичне виховання : навч. посіб. / Іванна Боднар. - Львів : ЛДУФК, 2017. - 197 с <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/15661>
4. Майєр В. І. Програма для спеціальної медичної групи (5-9 класи) / Майєр В. І., Деревянко В. В. - Київ, 2008. - 56 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/5247>
5. Полатайко Ю.О. Фізичне виховання школярів у спеціальних медичних групах. – Івано-Франківськ: Плай, 2004. – 161 с.
6. Оцінювання фізичної підготовленості та здоров'я різних груп населення : монографія / [Боднар І. Р., Виноградський Б. А., Павлова Ю. О., Ріпак М. О., Дух Т. І., Стефанишин М. В.]. - Львів : ЛДУФК, 2018. - 132 с <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/19444>
7. Фізична культура : програма для спеціальних медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів І ступеня (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист №1/11-5812 від 05.10.2005) <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/5246>
8. Особливості фізичного виховання при різних захворюваннях : лекція з навчальної дисципліни "Диференційоване фізичне виховання" Боднар, Іванна, Сорочоліт, Наталія <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/19930>
9. Наукові статті

Політика щодо академічної доброчесності

При запозиченні інформації обов'язково посилайтеся на джерело. Плагіат та інші форми нечесної роботи недопустимі. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час тестів та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Відпрацювання лекційних та семінарських занять здійснюється протягом двох тижнів з моменту пропуску заняття або отримання незадовільної оцінки на занятті. Домашні роботи, які здаються із запізненням без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу

деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Перескладання іспиту відбувається із дозволу деканату.

Політика щодо відвідування

Відвідування лекційних та семінарських занять є обов'язковим. У разі пропуску 1/3 занять аспірант *не допускається* до підсумкового контролю. Для аспірантів, що навчаються за індивідуальним планом, перелік завдань і час їх здавання затверджуватиметься індивідуально. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, підготовка або участь у змаганнях) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика оцінювання

Умови допуску до підсумкового контролю

- відвідування (або відпрацювання) не менше 2/3 занять;
- складання підсумкових тестів з модулів;
- виконання домашніх завдань №№1, 4, 8;
- «накопичення» за курс не менше ніж 18 балів.

Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу. Під час навчання впродовж курсу можна набрати 50% балів від загальної оцінки, інші 50% від загальної оцінки можна отримати на екзамені (заліку). Екзамен (залік) – усний, згідно з переліком питань.

Лекційні заняття. Лекції проходять у мульти-медіа супроводі. Проте презентації не будуть доступними для ознайомлення після лекційного заняття. Тому важливо робити записи під час лекційних занять. Це дозволить запам'ятати ключові деталі. Що найважливіше – дозволить зосередитися на найважливішій інформації, уважніше слухати і критично сприймати подану інформацію. Нотатки не повинні бути надто детальними. Вони повинні бути достатніми для відтворення інформації у пам'яті після лекції. Якщо ви не робили нотаток під час лекції, то я очікую, що ви їх зробите під час самостійного вивчення конкретної теми. Тексти лекцій представлені в репозитарії (бібліотеки ЛДУФК імені Івана Боберського <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/>).

Семінарські заняття. На семінарських заняттях обов'язково мати зошит, ручку. Для якісного засвоєння навчального контенту семінару важливо вчасно (до відповідної теми) виконати домашні письмові завдання. Розраховую на попередню підготовку до розгляду навчальних питань на семінарських заняттях і активну участь в дискусії під час їх обговорення (доповнення, аргументовані заперечення тощо – оцінюються такою ж кількістю балів як і сама відповідь).

Вимоги до домашніх робіт. Завдання для домашніх завдань, вимоги до них та терміни їх подання оголошують наприкінці кожної лекції. Вони подані у методичних рекомендаціях (в репозитарії бібліотеки ЛДУФК імені Івана Боберського <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/>).

Найважливішими є домашні завдання №№1, 4, 8. Вони вимагають комплексного застосування знань, отриманих впродовж цього навчального курсу (та інших дисциплін) у конкретних умовах. Тому для аспірантів, що навчаються за індивідуальним графіком, їх виконання є обов'язковим. Усне обґрунтування цих завдань є не менш важливим, ніж їх зміст.

Обов'язковим для усіх здобувачів освіти також є складання **підсумкових тестів** до модулів.

Система лояльності в оцінюванні

Аспіранти, які протягом курсу брали участь в організації конкурсів чи олімпіад зі спеціальності Педагогічна освіта (фізична культура), можуть отримати до іспиту додаткові 50 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Види робіт	Поточне тестування та самостійна робота																Підсумковий тест (екзамен)	Сума
модулі	Модуль 1									Модуль 2					Модуль 3		50	100
	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3					Змістовий модуль 4			
теми	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	50	100
сем	2	2	2	1	2	2	2	1	2	1	2	1	2	2	2	1		
сам.р	–	–	3	–	2	1	–	–	3	–	2	2	–	1	–	3		
мод	–	–	–	–	–	–	–	–	2	–	–	–	–	2	–	2		

Завдання для підсумкового контролю

1. Актуальність проблеми інклюзивної освіти
2. Зміст понять інклюзія, інтеграція, сегрегація, інклюзивна освіта, інтегративне фізичне виховання
3. Діти з особливими (освітніми) потребами.
4. Компоненти інклюзивної освіти. Складові моделі інклюзивної освіти
5. Чому впровадження інклюзії у школі може бути неефективним
6. Передумови успішної розбудови інклюзивного середовища
7. Позитивні сторони інклюзивних процесів
8. Історія спеціальної освіти й інклюзії
9. Інтегроване та інклюзивне навчання в Італії
10. Рівноправність у здобутті освіти (досвід Австрії)
11. Психолого-медико-соціальні центри (досвід Бельгії)
12. Освітня реформа (досвід Голландії)
13. Шведська модель інклюзивної освіти

- 14.Варіативність психолого-педагогічного супроводу (досвід Німеччини)
- 15.Прозорість кордонів між спеціальною та загальною освітою
- 16.Всеукраїнський науково-педагогічний експеримент
- 17.Особливості впровадження інклюзивного навчання в Україні, ресурсні можливості спеціальної освіти
- 18.Як розпочинати і підтримувати зміни у школах
- 19.Яким чином потрібно організувати підтримку системи інклюзивної освіти
- 20.Яким чином родини та громади можуть брати участь у процесі інклюзивної освіти
- 21.Інклюзивні школи - ефективні школи
- 22.Роль педагога у впровадженні інклюзивної освіти
- 23.Волонтерство та адвокатство батьків
- 24.Яким чином можна розробити інклюзивну навчальну програму?
- 25.Яку роль відіграє оцінка успішності у забезпеченні якісної освіти?
- 26.Показники фізичного розвитку школярів різних медичних груп
- 27.Показники функціонального стану школярів різних медичних груп
- 28.Показники психічного стану школярів різних медичних груп
- 29.Показники фізичної підготовленості школярів різних медичних груп
- 30.Показники рухової активності школярів різних медичних груп
- 31.Науково-методичне забезпечення процесу інтегративного ФВ різних медичних груп в Україні
- 32.Ставлення до уроків ФК школярів різних медичних груп
- 33.Улюблені форми і засоби ФВ школярів різних медичних груп
- 34.Порівняльна характеристика поширення шкідливих звичок у школярів різних медичних груп
- 35.Порівняльна характеристика скарг на здоров'я школярів різних медичних груп
- 36.Зміни у показниках фізичного розвитку
- 37.Динаміка показників фізичної підготовленості
- 38.Відмінності у показниках психічного стану школярів різних медичних груп
- 39.Вплив інтегративного ФВ на показники рухової активності школярів
- 40.Спосіб життя школярів різних медичних груп в умовах інтеграції ФВ
- 41.Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання школярів різних медичних груп Комплектування груп
- 42.Урок фізичної культури (методичні та організаційні особливості).
- 43.Тести, нормативи фізичної підготовленості і здоров'я школярів різних медичних груп

